

PHYS121 2022-2023 Fall Semester

FİZ121 2022-2023 Güz Dönemi

2nd Midterm / 2. Vize Sınavı

Time: 90 minutes / Süre: 90 dakika

1	2	3	4	5	Toplam

Name Surname

Adı Soyadı: Student No: Öğrenci No:

Lecturer:

Öğretim Üyesi:.....

You can use calculator during the exam, but exchanging is not allowed.

Unless stated otherwise, take $g = 9.80 \text{ m/s}^2$ if necessary. Each question worth 20 points. **Good luck**

Hesap makinası kullanmak serbest, alışveriş yasaktır. Sorular eşit puanlıdır.

Yerçekimi ivmesini $g=9.80 \text{ m/s}^2$ olarak alınız. Başarılar dileriz.

Kinematics

$$v_{ave} = \frac{\Delta x}{\Delta t} \quad a_{ave} = \frac{\Delta v}{\Delta t}$$

$$v = v_0 + at \quad x = x_0 + v_0 t + \frac{1}{2} a t^2$$

$$v^2 = v_0^2 + 2a\Delta x$$

$$g = 9.8 \text{ m/s}^2$$

Dynamics

$$\Sigma F = ma$$

$$f_{s,max} = \mu_s F_N$$

$$f_k = \mu_k F_N \quad a_c = \frac{v^2}{R} = \omega^2 R$$

Work & Energy

$$W_F = FD\cos(\theta) \quad K = \frac{1}{2}mv^2 = \frac{p^2}{2m} \quad W_{NET} = \Delta K = K_f - K_i \quad E = K + U$$

$$U_{grav} = mgy$$

Impulse & Momentum

$$\text{Impulse: } I = F_{ave}\Delta t = \Delta p \quad F_{ave}\Delta t = \Delta p = mv_f - mv_i \quad F_{ave} = \Delta p/\Delta t$$

$$\Sigma F_{ext}\Delta t = \Delta P_{total} = P_{total,final} - P_{total,initial} \quad (\text{momentum conserved if } \Sigma F_{ext} = 0)$$

$$x_{cm} = \frac{m_1 x_1 + m_2 x_2}{m_1 + m_2}$$

Rotational Kinematics

$$\omega = \omega_0 + \alpha t \quad \theta = \theta_0 + \omega_0 t + \frac{1}{2} \alpha t^2 \quad \omega^2 = \omega_0^2 + 2\alpha\Delta\theta$$

$$\Delta x_T = R\Delta\theta \quad v_T = R\omega \quad a_T = Ra$$

$$(\text{rolling without slipping: } \Delta x = R\Delta\theta \quad v = R\omega \quad a = Ra)$$

$$1 \text{ revolution} = 2\pi \text{ radians}$$

Rotational Statics & Dynamics

$$\tau = Fr \sin \theta$$

$$\Sigma \tau = 0 \text{ and } \Sigma F = 0 \text{ (static equilibrium)}$$

$$\Sigma \tau = I\alpha$$

$$W = \tau\theta$$

$$L = I\omega \quad \Sigma \tau_{ext}\Delta t = \Delta L$$

$$(\text{angular momentum conserved if } \Delta \tau_{ext} = 0)$$

$$K_{rot} = \frac{1}{2}I\omega^2 = \frac{L^2}{2I}$$

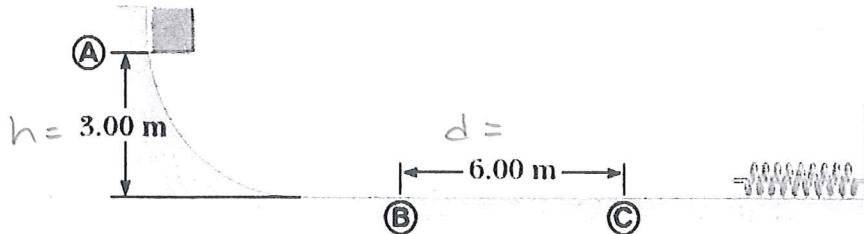
$$K_{total} = K_{trans} + K_{rot} = \frac{1}{2}mv^2 + \frac{1}{2}I\omega^2$$

Moments of Inertia (I)

$$I = \Sigma mr^2 \text{ (for a collection of point particles)}$$

1. A 10.0-kg block is released from rest at point A. The track is frictionless except for the portion between points B and C, which has a length of 6.00 m. The coefficient of kinetic friction between the block and the rough surface between points B and C is 0.4. The spring has a force constant of 2000 N/m. (a) Find the speed of the block at point C. (b) Find the distance the spring compresses from its equilibrium position before the block coming to rest momentarily.

1. Kütle 10.0-kg olan blok A noktasından serbest bırakılmıştır. B ve C arasındaki 6,00 metrelük kısım dışında gittiği yolda sürtünme yoktur. B ve C arasında blok ile yüzey arasındaki kinetik sürtünme katsayıısı 0,4 ve yayın yayın sabiti 2000 N/m olarak verilmiştir. (a) C noktasında bloğun süratini bulunuz. (b) Blok bir anlık duruncaya kadar yayın denge noktasından sıkışma miktarını bulunuz.

$$a) \Delta U + \Delta K + \Delta E_{\text{inter}} = 0$$

$$(0 - mg h) + \left(\frac{1}{2} m v_C^2 - 0 \right) + f_k \cdot d = 0$$

$$\frac{1}{2} m v_C^2 = mgh - \mu_k m g d$$

$$v_C = \sqrt{2g(h - \mu_k d)} = \sqrt{2 \cdot 9,8 (3 - 6 \cdot 0,4)}$$

$$v_C = 3,43 \text{ m/s}$$

5 puan
Dentleme

5 puan

b)

$$\frac{1}{2} m v_C^2 = \frac{1}{2} k x^2$$

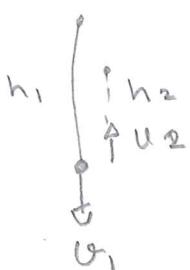
$$x = \sqrt{\frac{m}{k}} v_C = \sqrt{\frac{10}{2000}} \cdot 3,43 = 0,242 \text{ m} = 24,2 \text{ cm}$$

Dentleme 5 puan

5 puan, sonucu

2. After a 0.200-kg rubber ball is dropped from a height of 2.00 m, it bounces off a concrete floor and rebounds to a height of 1.00 m. The ball is in contact with the floor for 0.050 s. (a) Find the magnitude and direction of the impulse delivered to the ball by the floor. (b) Find the average force the floor exerts on the ball.

2. Kütlesi 0,200 kg olan lastik bir top 2,00 m yükseklikten beton zemine düşüp 1,00 m yüksekliğe geri sıçramıştır. Top, beton zemin ile toplam 0,050 s temas halinde kalmıştır. (a) Beton zeminin topa uyguladığı itmenin yönü ve büyüklüğünü bulunuz. (b) Topa beton zeminin uyguladığı ortalama kuvveti bulunuz.

+

$$mgh_1 = \frac{1}{2}mu_1^2$$

$$u_1 = \sqrt{2gh_1} = \sqrt{2 \cdot 9,8 \cdot 2} = 6,26 \text{ m/s}$$

$$15 \text{ puan}$$

$$- \quad mgh_2 = \frac{1}{2}mu_2^2$$

$$u_2 = \sqrt{2gh_2} = \sqrt{2 \cdot 9,8 \cdot 1} = 4,43 \text{ m/s}$$

$$15 \text{ puan}$$

$$\frac{mu_2 - mu_1}{\Delta t} = 0,2(4,43 - (-6,26))$$

$$(a) I = \Delta p = \frac{2,138 \text{ kg m}}{0,05 \text{ s}} = 2,138 \text{ N s}$$

yukarı doğru ↑

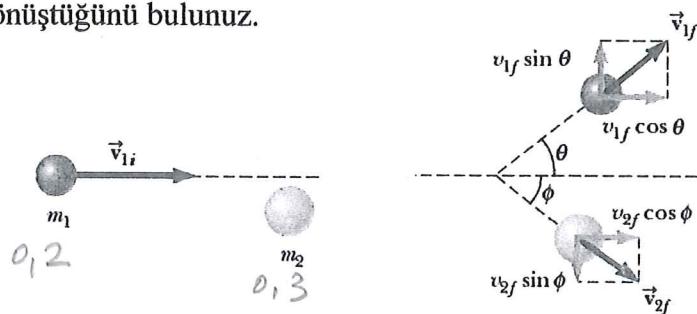
$$(b) F_{ave} = \frac{I}{\Delta t} = \frac{2,138 \text{ N s}}{0,05 \text{ s}} = 42,8 \text{ N}$$

yukarı ↑

$$15 \text{ puan}$$

3. A 0.300-kg puck, initially at rest on a horizontal, frictionless surface, is struck by a 0.200-kg puck moving initially along the x axis with a speed of 2.00 m/s. After the collision, the 0.200-kg puck has a speed of 1.00 m/s at an angle of $\theta = 53.0^\circ$ to the positive x axis. (a) Find the velocity of the 0.300-kg puck after the collision. (b) Find the fraction of kinetic energy transferred away or transformed to other forms of energy in the collision.

3. Başlangıçta durgun olan 0,300 kg kütleli bir diske, sürtünmesiz düzlem üzerinde, başlangıçta x ekseni yönünde 2,00 m/s hızla giden 0,200 kg kütleli başka bir disk çarpmıştır. Çarpışmadan sonra 0,200 kg kütleli disk x ekseni ile $\theta = 53,0^\circ$ açı yapacak yönde 1,00 m/s hızı sahiptir. (a) Çarpışmadan sonra 0,300 kg kütleli diskin hızını bulunuz. (b) Kinetik enerjinin oran olarak ne kadarının, sistemin dışına taşındığını veya başka enerji türlerine dönüştüğünü bulunuz.

$$(a) m_1 v_{1i} = m_1 v_{1fx} + m_2 v_{2fx}$$

$$v_{2fx} = \frac{m_1 v_{1i} - m_2 v_{1fx}}{m_2} = \frac{0,2(2 - 1 \cdot \cos 53^\circ)}{0,3} = 0,932 \text{ m/s}$$

momentumun korunumu

$$0 = m_1 v_{1fy} + m_2 v_{2fy}$$

$$v_{2fy} = -\frac{m_1}{m_2} v_{1fy} = -\frac{0,2}{0,3} \cdot 1 \cdot \sin(53^\circ) = -0,532 \text{ m/s}$$

$$\vec{v}_2 = (0,932 \hat{i} - 0,532 \hat{j}) \text{ m/s}$$

$$(b) K_i = \frac{1}{2} \cdot 0,2 \cdot 2^2 = 0,4 \text{ J}$$

5 puan

$$K_f = \frac{1}{2} \cdot 0,2 \cdot 1^2 + \frac{1}{2} \cdot 0,3 \left(0,932^2 + 0,532^2 \right) = 0,273 \text{ J}$$

$$\text{ratio} = \frac{| \Delta K |}{K_i} = \frac{0,127}{0,4} = 0,318 \text{ } \% = 31,8 \text{ } \% \quad \boxed{5 \text{ puan}}$$

4. A cylinder of mass 10.0 kg rolls without slipping on a horizontal surface. At a certain instant, its center of mass has a speed of 10.0 m/s. Find (a) the translational kinetic energy of its center of mass, (b) the rotational kinetic energy about its center of mass, and (c) its total energy. (Moment of inertia about the center of mass $I_{CM} = \frac{MR^2}{2}$)

4. Külesi 10,0 kg olan bir silindir yatay zeminde kaymadan yuvarlanmaktadır. Belli bir anda, silindirin kütle merkezi 10,0 m/s sürate sahiptir. Silindirin (a) kütle merkezinin öteleme kinetik enerjisini, (b) kütle merkezi etrafında dönme kinetik enerjisini, (c) toplam enerjisini bulunuz. (Kütle merkezinden geçen silindir eksene göre eylemsizlik momenti $I_{KM} = \frac{MR^2}{2}$)

$$v = R\omega, \omega = v/R$$

5 puan

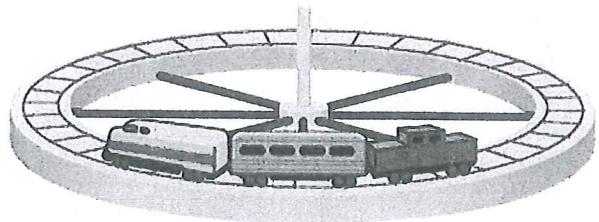

a) $\frac{1}{2}Mu^2 = \frac{1}{2} \cdot 10 \cdot (10)^2 = 500 \text{ J}$ [5 puan]

b) $K_r = \frac{1}{2}I\omega^2 = \frac{1}{2} \cdot \frac{MR^2}{2} \cdot \left(\frac{v}{R}\right)^2 = \frac{1}{4}Mu^2 = 250 \text{ J}$ [5 puan]

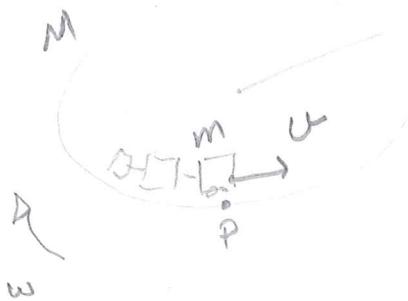
c) $K_{tot} = K_t + K_r = 500 + 250 = 750 \text{ J}$ [5 puan]

5. A track is mounted on a large wheel that is free to turn with negligible friction about a vertical axis. The radius of the wheel is 2.00 m. A toy train of mass 0.50 kg is placed on the track and, with the system initially at rest, the train's electrical power is turned on. The train reaches speed 0.15 m/s with respect to the track. Find the wheel's angular speed if its mass is 1.00 kg and its moment of inertia is $I = 4.00 \text{ kgm}^2$? (Neglect the width of the track compared to the radius of the wheel.)

5. Oyuncak trenin rayı, düşey eksen etrafında sürtünmesiz dönen bir teker üzerine monte edilmiştir. Tekerin yarıçapı 2,00 m olarak verilmiştir. Kütlesi 0,50 kg olan oyuncak tren raylarının üzerine konmuş ve sistem durgun halde iken trenin elektrikli motoru çalışmaya başlamıştır. Raya göre trenin süratı 0,15 m/s değerine ulaşmıştır. Tekerin kütlesi 1,00 kg ve ekseni etrafında eylemsizlik momenti $I = 4,00 \text{ kgm}^2$ olarak verildiğine göre tekerin ulaştığı açısal süratı bulunuz. (Rayın genişliğinin tekerin yarıçapı yanında ihmal edilebilecek kadar küçük olduğunu varsayıınız.)

m = mass of the train

$$v_p = R\omega$$

Speed of the point
at the rim of the wheel

$$v_{\text{relative}} = v + v_p = v + R\omega = 0,15 \text{ m/s}$$

(15 puan)

Conservation of angular momentum:

$$0 = mvR - I\omega$$

Açısal momentum
korunuş 10 puan

$$v = \frac{I\omega}{mR} = \frac{4\omega}{0,5 \cdot 2} = 4\omega$$

$$\Rightarrow v + R\omega = 0,15$$

$$4\omega + 2\omega = 0,15$$

$$\omega = \frac{0,15}{6} = 0,025 \frac{\text{rad}}{\text{s}}$$

5 puan: denklemi
çözmek

rotates in the opposite direction
of the train's movement.